

Innst. S. nr. 147

(2005-2006)

Innstilling til Stortinget fra energi- og miljøkomiteen

Dokument nr. 8:21 (2005-2006)

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene Ketil Solvik-Olsen, Børge Brende, Line Henriette Holten Hjemdal og Gunnar Kvassheim om et felles norsk/svensk marked for grønne sertifikater for fornybar elektrisitet

Til Stortinget

SAMMENDRAG

Følgende forslag fremmes:

"Stortinget ber Regjeringen fremme lovforslag om norsk tilslutning til et felles norsk/svensk marked for grønne sertifikater for elektrisitet, basert på nye fornybare energikilder med oppstart 1. januar 2007. Det foreslåtte sertifikatmarked bør ta utgangspunkt i det lovforslag regjeringen Bondevik II sendte på høring 24. november 2004."

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Asmund Kristoffersen, Marianne Marthinsen, Eva M. Nielsen, Tore Nordtun, Torny Pedersen og Terje Aasland, fra Sosialistisk Venstreparti, Heidi Sørensen, og fra Senterpartiet, Randi Sollie Denstad, viser til brev til energi- og miljøkomiteen fra olje- og energiministeren av 24. april 2006, som redegjør for drøftingene med Sverige om et felles norsk/svensk marked for grønne sertifikater, og som er vedlagt. Kostnaden for norske strømforbrukere i et slikt system ble vurdert som for høy, og Regjeringen valgte derfor å ikke slutte seg til et felles norsk/svensk sertifikatmarked.

Flertallet legger vekt på Regjeringens uttalte ambisjon om satsing på nye fornybare energikilder, og

vil peke på behovet for at det raskt kommer på plass stabile og langsiktige virkemidler som stimulerer til investeringer i fornybar energi. Gjennom tilslutning til EUs fornybarhetsdirektiv er Norge forpliktet til målsettingen om at 90 pst. av alt forbruk av elektrisitet i 2010 skal komme fra fornybare energikilder. Potensialet for ny fornybar kraftproduksjon i Norge er betydelig, og virkemidlene må utformes slik at dette potensialet utnyttes på en god og kostnadseffektiv måte.

Komiteen imøteser et snarlig initiativ fra Regjeringen for å sikre stimulans til fornybar elproduksjon.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Torbjørn Andersen, Tord Lien og Ketil Solvik-Olsen, fra Høyre, Børge Brende og Ivar Kristiansen, fra Kristelig Folkeparti, Line Henriette Holten Hjemdal, og fra Venstre, lederen Gunnar Kvassheim, viser til behandlingen av St.meld. nr. 47 (2003-2004), jf. Innst. S. nr. 135 (2004-2005), der Stortinget sluttet seg til opprettelsen av et norsk/svensk marked for grønne sertifikater for kraftproduksjon fra fornybare energikilder - med oppstart 1. januar 2007.

Disse medlemmer har merket seg at flere av dagens regjeringspartier var særlig utålmodige etter å få iverksatt et slikt sertifikatmarked, og viser i den forbindelse til følgende merknader i Innst. S. nr. 135 (2004-2005):

"Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet viser til at det er knyttet store forventninger til innføring av et pliktig grønt sertifikatmarked i Norge. Det er et stort potensial for å ta i bruk mer fornybar energi, og det er forventet at sertifikatmarkedet skal utløse en større del av dette potensialet. Disse medlemmer mener at grønne sertifikater først og fremst skal brukes for å utløse energiproduksjon som ikke er lønnsom, uten en slik støtte. Videre er det viktig at det ikke oppstår uheldig konkurransevridning, men at det er de beste prosjektene som blir bygd.

Disse medlemmer viser til at stadige utsettelse har skapt usikkerhet hos beslutningstakere som skal ta stilling til utbygging av ny fornybar kraft. Det er uheldig at utbygginga av ny fornybar energi stopper opp og forsinkes. Samtidig gir disse medlemmer sin støtte til at arbeidet med å utforme et sertifikatsystem skal gjøres i samarbeid med Sverige. Det vil være riktig for å skape et fungerende marked. Disse medlemmer mener at avgrensingen av det norske sertifikatsystemet bør samkjøres med det svenske regelverket. Samtidig er det noen forskjeller i strukturen i energiproduksjonen og energibruken i de to landene som kan gjøre det nødvendig med noe ulike regler.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til at Regjeringen nok en gang har utsatt det norsk-svenske elsertifikatmarkedet, nå til 1. januar 2007, og beklager dette. Dette betyr at mange gode fornybare investeringer vil bli ytterligere utsatt. Regjeringen skaper betydelig usikkerhet blant aktørene, det er derfor nødvendig med ekstra tiltak for å hindre stans i fornybar-investeringene, ikke minst relatert til at Kyoto-avtalen nå har trådt i kraft. Mulighetene for å igangsette det norske systemet uavhengig av den svenske utsettelsen i startfasen, bør derfor utredes."

Disse medlemmer er på denne bakgrunn svært forundret over at Regjeringen har valgt å ikke gå videre med forhandlingene med Sverige om et felles grønt sertifikatmarked. Regjeringens valg om å ikke legge frem forslag om et norsk/svensk grønt sertifikatmarked rammer en rekke utbyggere som har investert eller forberedt investeringer i kraftproduksjon fra nye fornybare energikilder i tro på at et slikt marked ville tre i kraft fra 1. januar 2007, og som ville inkludere prosjekter med byggestart etter 1. januar 2004.

Disse medlemmer peker på at mange gode fornybare investeringer vil bli lagt i skuffen som følge av Regjeringens vedtak, og at Regjeringen har skapt betydelig usikkerhet blant aktørene om sin energipolitikk. Regjeringens beslutning om å stanse det felles norsk/svenske grønne sertifikatmarkedet gir dårlig forutsigbarhet i energipolitikken, og svekker tilliten til politiske vedtak.

Disse medlemmer har merket seg at Regjeringen begrunner bruddet i forhandlingene med Sverige om et grønt sertifikatmarked, med at kostnaden for norske strømforbrukere ble vurdert som for høy. Disse medlemmer viser til at Sverige innførte et grønt sertifikatmarked som en prøveordning fra 1. mai 2003.

Disse medlemmer viser videre til St.meld. nr. 47 (2004-2005), der det fremkommer at i perioden fra sertifikatmarkedet ble innført i 2003, var gjennomsnittsutgiften for forbrukere ved kjøp av sertifikat på mellom 1,5 og 3,25 øre/kWh. Disse medlemmer har merket seg at det ikke har vært mulig å få noe klart svar fra Regjeringen om hvor mye norske strømkunder hadde kommet til å måtte betale i et felles norsk/svensk sertifikatmarked. Påstandene har variert fra 15 øre/kWh fra statsministeren i Stortinget 1. mars 2006, til om lag 5 øre fra olje- og energiministeren til EBLs vinterkonferanse 30. mars 2006. Disse medlemmer finner denne mangelen på klare og entydige svar fra Regjeringens medlemmer lite betryggende, og mener at statsministerens påstand om 15 øre/kWh må være altfor høy.

Disse medlemmer viser til at påslaget til Energifondet på nettтарiffen for norske strømkunder er på 1,0 øre/kWh, og at den norske elavgiften er på 10,05 øre/kWh. Kostnaden for norske strømkunder i et norsk/svensk sertifikatmarked synes derfor ikke å være spesielt høy i forhold til andre deler av strømprisen, som er direkte under myndighetenes kontroll.

Disse medlemmer har merket seg at Regjeringen skylder på et påstått misforhold mellom norske og svenske forpliktelser i den skissen til et felles grønt sertifikatmarked som lå på bordet da Regjeringen valgte å bryte forhandlingene. Disse medlemmer peker på at et forhold som kan føre til et slikt misforhold, hvor norske strømkunder i stor grad kan komme til å finansiere svensk kraftproduksjon, er dersom Regjeringen legger opp til en for smal avgrensing av hvilken type norsk kraftproduksjon som skal inkluderes i et sertifikatmarked.

Disse medlemmer viser til Stortingets behandling av et norsk/svensk grønt sertifikatmarked i Innst. S. nr. 135 (2004-2005), der et flertall i Energi- og miljøkomiteen uttrykker følgende:

"Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, viser i denne forbindelse til, og er enig i, følgende omtale i St.meld. nr. 47 (2003-2004): Om Noreg set strengare grenser for kva for energikjelder som kan få sertifikat enn det som blir gjort i dei andre landa i marknaden, blir moglegheitene til verdiskaping i Noreg redusert. Ei slik smal avgrensing i Noreg vil også gi høgare import av kraft. I ein felles marknad med Sverige vil ei smalar norsk avgrensing føre til at Noreg i større grad finansierer utbygging av fornybar produksjon i Sverige."

Disse medlemmer er fortsatt enig i denne omtalen i St.meld. nr. 47 (2003-2004). Disse medlemmer har imidlertid merket seg at i Soria Moria-erklæringen har Regjeringen lagt opp til en betydelig avgrensing av et grønt sertifikatmarked gjennom å slå fast at mikro- og minikraftverk (under 1 MW installert effekt) skal være med i et slikt sertifikatmarked, men ikke småkraftverk (1-10 MW installert effekt), til tross for at det er innen småkraftverk at det klart største potensialet for økt kraftproduksjon ligger. Dersom en slik avgrensing lå til grunn for Regjeringens forhandlinger, finner disse medlemmer det ikke rart at Norge ville ha kommet dårlig ut. Det ville imidlertid ikke vært flertall for en slik avgrensing dersom Arbeiderpartiet hadde stått ved sitt standpunkt fra Innst. S. nr. 135 (2004-2005).

Disse medlemmer viser til at Regjeringen heller ikke har gitt klare svar på hva de totale kostnadene for norske strømkunder i forhold til de svenske vil være. Disse medlemmer mener at det er de totale diskonterte kostnader gjennom hele sertifikatperioden som må være det avgjørende, ikke hvordan forholdet mellom strømkunder i Norge og Sverige kan bli i enkelte år. Disse medlemmer viser til at det er presentert en rekke regnestykker som bestrider Regjeringens påstander om at et norsk/svensk grønt sertifikatmarked ville blitt mer kostbart for norske enn for

svenske strømkunder, slik som Regjeringen hevder, og at det tvert imot over sertifikatperiodens levetid ville ha vært de svenske strømkundene som hadde måttet betale mest.

Disse medlemmer har merket seg olje- og energiministerens svar, datert 24. mars 2006, på skriftlig spørsmål fra representanten Ketil Solvik-Olsen om norske forbrukeres kostnader ved grønne sertifikater, der statsråden svarer følgende:

"Jeg vil først presisere at beslutningen om å ikke gå inn i et felles elsertifikatmarked med Sverige ikke ble tatt på grunnlag av en vurdering av et konkret utgiftsnivå for norske forbrukere. Regjeringens begrunnelse er at det var urimelig å legge opp til en tilsvarende betalingsforpliktelse i Norge som i Sverige. Norge har halvparten så mange mennesker som Sverige, og dette ville igjen gitt langt høyere kostnader for nordmenn enn for svensker."

Disse medlemmer er uenige i en slik vurdering. Disse medlemmer mener at det viktigste med et grønt sertifikatmarked ikke først og fremst er en norsk-svensk "landskamp" om hvem som skal betale minst. Det viktigste må være virkningen av et sertifikatmarked for produksjon og pris på ny fornybar energi i Norge i forhold til alternative tiltak her i landet. Disse medlemmer synes det er merkelig at Regjeringen mener det er hensynet til hvordan svenske forbrukere kommer ut, som er det avgjørende for hvordan vi utformer energipolitikken her i landet.

Disse medlemmer peker videre på at strømprisen for norske strømkunder det siste året har økt betydelig. Spotprisen på Norpools kraftbørs er nær doblet fra 25 øre/kWh i gjennomsnitt i april 2005 til 42 øre/kWh i gjennomsnitt i april 2006. Det er flere årsaker til denne økningen, hvor økte strømpriser i EU som følge av innføringen av et kvotesystem for CO₂ fra 1. januar 2005 er en viktig årsak. Men disse medlemmer peker på at en stadig mer anstrengt kraftforsyning i Norge de senere årene med en stadig økende ubalanse mellom forbruk og produksjon av elektrisk kraft, også er en årsak til økende strømpriser. Denne ubalansen kan ytterligere forverres i årene fremover dersom ikke kraftproduksjonen i Norge øker betydelig de nærmeste årene.

Disse medlemmer peker på at potensialet for økt miljøvennlig kraftproduksjon fra nye fornybare energikilder som småkraftverk, vindkraft, varme og bioenergi er betydelig. Et grønt sertifikatmarked ville ha vært et viktig virkemiddel for å utløse dette potensialet. Disse medlemmer peker på at økt kraftproduksjon fra nye fornybare energikilder ville ha virket prisdempende i det norske kraftmarkedet, og vil oppveie i hvert fall deler av det norske strømkunder hadde måttet betale for sertifikatene. Totaleffekten for norske strømkunder som følge av et norsk/svensk grønt sertifikatmarked er derfor uklar.

Disse medlemmer viser til St.meld. nr. 9 (2002-2003), der det refereres fra en analyse fra Statistisk sentralbyrå på oppdrag fra Olje- og energidepartementet, om hvordan et system med et internasjonalt sertifikat-

marked vil virke inn på kraftmarkedet. Der står blant annet følgende:

"I departementets utredning "Grønne sertifikater - design og funksjon" drøftes hvordan et system med et internasjonalt sertifikatmarked der kvoteplikten er lagt på forbrukerne, vil virke inn på kraftprisen, sluttbrukerprisen og omsatt volum. Kvoteplikten vil sikre at det blir produsert en gitt mengde ny fornybar e.l. Det økte tilbudet av fornybar e.l. vil rekke i retning av at kraftprisen synker og at en del av de tradisjonelle kraftprodusenter tvinges ut av markedet. Beregninger fra utredningen peker i retning av at omsetningen av kraft samlet vil være høyere enn om en ikke innfører et sertifikatmarked. Beregningene peker også i retning av at prisen på sertifikatene ikke vil bli så høy at den oppveier fallet i kraftpris for forbrukerne. Forbrukerne kommer bedre ut, med lavere priser og høyere forbruk. De tradisjonelle kraftprodusentene må bære kostnaden gjennom lavere priser og volum i det tradisjonelle kraftmarkedet. Dette resultatet er avhengig av tilbuds- og etterspørselselastisitetene i markedet. Virkningene vil være en annen dersom Norge alene innfører et pliktig grønt sertifikatmarked. I en situasjon uten flaskehals er i nettet vil virkningen på kraftprisen være uendret fordi denne bestemmes i det internasjonale markedet. Forbrukerne i Norge må bære kostnadene gjennom sertifikatprisen."

Et grønt sertifikatmarked har etter disse medlemmers mening en rekke fordeler. Det er teknologinøytralt og markedsbasert, og sikrer at det er de mest effektive prosjektene som blir realisert. Det blir like rammevilkår og konkurranse om å utvikle de beste prosjektene, i motsetning til tradisjonelle tilskuddsordninger der utbyggerne til enhver tid er prisgitt det faglige og politiske skjønn hos de som forvalter virkemiddelapparatet.

Disse medlemmer har registrert at Regjeringen har varslet at den vil komme med en alternativ tilskuddsordning til et grønt sertifikatmarked. Disse medlemmer presiserer at det er viktig at en slik ordning er forutsigbar og langsiktig, og at det også blir en ordning næringen ser seg tjent med. Disse medlemmer mener imidlertid at man med tradisjonelle tilskuddsordninger går glipp av en rekke av fordelene et markedsbasert system slik som grønne sertifikater gir.

Disse medlemmer viser til at regjeringen Bondevik II hadde utformet et lovforslag for et felles norsk/svensk grønt sertifikatmarked, og sendte dette på høring 24. november 2004. Disse medlemmer mener at dette lovforslaget er et godt utgangspunkt for et norsk/svensk sertifikatmarked, og at Regjeringen bør ta utgangspunkt i dette, eventuelt med noen justeringer ut fra de innkomne høringsuttalelsene, og gjenoppta forhandlingene med Sverige med tanke på et felles norsk/svensk grønt sertifikatmarked fra 1. januar 2007.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen gjenoppta forhandlingene med Sverige med formål om å innføre et felles norsk/svensk grønt sertifikatmarked for kraftproduksjon fra nye fornybare energikilder fra 1. januar 2007, og så snart som mulig etter at det er oppnådd enighet

om et forhandlingsresultat, fremme et lovforslag for Stortinget om opprettelsen av et slikt marked. Sertifikatmarkedet bør ta utgangspunkt i det lovforslag regjeringen Bondevik II sendte på høring 24. november 2004."

FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre:

Stortinget ber Regjeringen gjenoppta forhandlingene med Sverige med formål om å innføre et felles norsk/svensk grønt sertifikatmarked for kraftproduksjon fra nye fornybare energikilder fra 1. januar 2007, og så snart som mulig etter at det er oppnådd enighet om et forhandlingsresultat, fremme et lovforslag for Stortinget om opprettelsen av et slikt marked. Sertifikatmarkedet bør ta utgangspunkt i det lovforslag regjeringen Bondevik II sendte på høring 24. november 2004.

get om opprettelsen av et slikt marked. Sertifikatmarkedet bør ta utgangspunkt i det lovforslag regjeringen Bondevik II sendte på høring 24. november 2004.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til dokumentet og råar Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Dokument nr. 8:21 (2005-2006) - forslag fra stortingsrepresentantene Ketil Solvik-Olsen, Børge Brende, Line Henriette Holten Hjemdal og Gunnar Kvasheim om et felles norsk/svensk marked for grønne sertifikater for fornybar elektrisitet - avvises.

Oslo, i energi- og miljøkomiteen, den 11. mai 2006

Gunnar Kvasheim
leder

Marianne Marthinsen
ordfører

Vedlegg

Brev fra Olje- og energidepartementet v/statsråden til energi- og miljøkomiteen, datert 24. april 2006

Svar på spørsmål vedrørende Dok 8:21 (2005-2006) om et felles norsk-svensk marked for grønne sertifikater for fornybar elektrisitet

Jeg viser til oversendelse av spørsmål vedrørende Dok 8:21 (2005-2006) om et felles norsk-svensk marked for grønne sertifikater for fornybar elektrisitet, forslag fra stortingsrepresentantene Ketil Solvik-Olsen(Frp), Børge Brende(H), Line Henriette Holten Hjemdal(Krf) og Gunnar Kvasheim(V). Nedenfor følger svar på spørsmålene.

Spørsmål 1:

"Komiteen viser til dokumentasjon/ notat fra OED om finansieringsforpliktelsene ved en el-sertifikatordning, offentliggjort fredag 3.mars. Basert på dokumentasjonen sier medlemmer av Regjeringen at det ville bli dobbelt så dyrt for norske forbrukere som for svenske - å inngå et norsk-svensk sertifikatmarked

- Kan statsråden kommentere om regnestykket i dette notatet var grunnlaget for å skrinlegge arbeidet for å få til et felles norsk-svensk sertifikatsystem?

- Hvis nei, - når vil regjeringen legge fram dokumentasjon som begrunner skrinleggingen?"

Svar:

Jeg kan bekrefte at beslutningen om å ikke gå videre med et felles norsk-svensk elsertifikatmarked vesentlig var knyttet til spørsmålet om betalingsforpliktelsen. I drøftingene om byrdefordeling med svenske myndigheter var det enighet mellom landene om å holde eksisterende produksjon utenfor. Drøftingene har derfor vært knyttet til hvor mye ny elproduksjon landene skulle finansiere i perioden 2007 til 2016. Sverige la opp til å påta seg en økt betalingsforpliktelse på 12 TWh i denne perioden. Svenske myndigheter stilte krav om at Norge skulle ta en tilsvarende betalingsforpliktelse. Regjeringen mener at det ikke er rimelig å legge opp til en tilsvarende betalingsforpliktelse i Norge som i Sverige. Norge har halvparten så mange mennesker som Sverige. Ved lik betalingsforpliktelse for Norge og Sverige må Norge per innbygger kjøpe dobbelt så mange elsertifikater. Dette vil igjen gi langt høyere kostnader for nordmenn enn for svensker.

Dokumentasjonen fra OED som det er vist til i spørsmålet illustrerer blant annet fordelingen av betalingsforpliktelse.

Spørsmål 2:

"Sertifikatsystemet ville gitt en lovpålagt andel av strømmen til forbrukerne, som skulle kommet fra nyutbygd, ny fornybar energi. Andelen ville vært per kWh forbruk.

- Kan statsråden kommentere om det er varen strøm som ville fått en liten ekstrakostnad? Og - forutsatt at kostnadene skulle være like i Norge og Sverige, kan statsråden kommentere om det er rettferdig at en nord-

mann og en svenske som velger å bruke like mye strøm, skal ha samme ekstrakostnad?"

Svar:

Elsertifikatmarkedet, slik det var lagt opp i lovforslaget om elsertifikater, ville gitt alle elleverandører en plikt til å hvert år anskaffe et visst antall elsertifikater. Antallet elsertifikater som måtte anskaffes ville blitt bestemt av en kvote satt av myndighetene, uttrykt som en andel av levert elektrisitet. Elleverandørene kunne dekke utgiftene for å kjøpe elsertifikater gjennom å overvelte hele eller deler av kostnaden på sluttkunden. Ekstrakostnaden for elsertifikater for en sluttbruker ville dermed blitt påvirket av kvoten, elforbruket, prisen på elsertifikater, administrasjonskostnader for elleverandøren og moms. Prisøkningen til sluttbruker ville i noen tilfeller kunne bli motvirket noe av en viss reduksjon i engrosprisen på elektrisitet, jf. svar på spørsmål 6.

Det kan være ulike meninger om hva som hadde vært en rettferdig fordeling av kostnadene mellom norske og svenske forbrukere. Det vises til svar på spørsmål 1 for Regjeringens vurdering av spørsmålet.

Spørsmål 3:

"Sverige startet sertifikatsystemet sitt i 2003. For å få til nok likviditet i sertifikatmarkedet ble det tatt med en del eksisterende produksjon. Fra 2003 til nå er det kommet inn ca 5 TWh med ny produksjon. I et felles marked fra 2007, vil de svenske forbrukerne måtte betale for den produksjon (eksisterende og det nye som er kommet inn til nå) i 10 år framover, noe de norske forbrukerne ville slippe.

- Kan statsråden kommentere om det er den totale kostnaden for forbrukerne i Norge og Sverige som er viktig, og ikke bare hva tilleggskostnaden fra 2007, som følge av de nye målsettingene for sertifikatsystemet, ville vært?

Kostnaden for svenske forbrukere i 2007 ville vært på ca 4,3 øre/kWh i 2007, mot ca 0,5 øre/kWh for norske forbrukere.

- Kan statsråden kommentere hvorfor OED har unnlatt å ta med dette i regnestykket?"

Svar:

Både Norge og Sverige har hatt en satsing på fornybar energi i mange år. Norge har vesentlig gitt investeringsstøtte og har dermed ingen ytterligere forpliktelser overfor utbyggerne, jf. satsingen i regi av Enova. Sverige har tidligere i stor grad benyttet ulike former for driftsstøtte, og disse anleggene får elsertifikater i dag. I tillegg er det etablert ny produksjon etter at elsertifikatmarkedet ble etablert. Disse vil motta støtte gjennom elsertifikatordning i mange år framover. Det var i drøftingene om byrdefordeling med svenske myndigheter enighet om å holde eksisterende produksjon uten-

for, jf. svar på spørsmål 1. Det er ikke rimelig at Norge skal finansiere eksisterende svensk produksjon. Derfor er det heller ikke rimelig å direkte sammenligne de totale elsertifikatkostnadene for svenske og norske sluttbrukere.

Spørsmål 4:

"Zero har blant annet beregnet - totalt over hele sertifikatperioden - at påslaget for opptrappingsperioden fram til 2016 ville vært over dobbelt så stort i Sverige som i Norge. Medregnet også nedtrappingsperioden fra 2017 til 2030, vil det totalt være 45 % høyere kostnad for svenske strømforbrukere.

- Kan statsråden kommentere om norske forbrukere vil være opptatt av påslaget av sertifikatsystemet alene, eller hva totalprisen på strøm er? - Er forbrukerne opptatt av hvor mye av strømregningen som er el-avgift, moms, nettariiff og strømpris, - eller er det totalen forbrukerne er opptatt av?"

Svar:

Jeg har mye kontakt med ulike sluttbrukergrupper, og får daglig henvendelser fra privatpersoner som har spørsmål eller ønsker å uttrykke sine meninger. Basert på dette vil jeg si at sluttbrukerne både er opptatt av totalprisen på strøm og de ulike delene av strømregningen, som nettleie, moms, el-avgift og strømpris. Strømprisen har stor offentlig oppmerksomhet, og mange sluttbrukere ønsker å ha kjennskap til hvordan strømregningen er satt sammen.

Spørsmål 5:

"Den totale energiskattleggingen på strøm er mye høyere i Sverige enn i Norge.

Forbrukere i Sverige betalte 111,9 øre/kWh for strømmen i 2004, mot 75 øre/kWh i Norge. Strømprisen for forbrukerne i Sverige vil derfor være betydelig høyere enn i Norge - evt. forskjeller i sertifikatpåslag.

- Kan statsråden kommentere hvorfor kostnaden for forbrukerne i Norge ville bli for høy, når de totale kostnadene for svenske forbrukere totalt sett er betydelig høyere?"

Svar:

Jeg vil presisere at beslutningen om å ikke gå inn i et felles elsertifikatmarked med Sverige ikke ble tatt på grunnlag av en vurdering av et konkret utgiftsnivå for norske forbrukere. Regjeringens begrunnelse er at det var urimelig å legge opp til en tilsvarende betalingsforpliktelse i Norge som i Sverige, jf. svar på spørsmål 1.

Spørsmål 6:

"Utredninger/analyser fra både NVE, STEM, SSB, Econ, Markedskraft og Agder Energi har pekt på at innføring av et grønt sertifikatsystem vil virke prisdempende på strømprisen. Påslaget på strømprisen for sertifikatsystemet må sammenlignes med hva kostnaden for strøm vil bli dersom det ikke er noen tiltak for å få til økt produksjon. Økt forbruk uten tilsvarende økt pro-

duksjon vil gjøre at strømprisen må øke opp til en pris som gir redusert forbruk og/eller økt utbygging.

- Kan statsråden kommentere konklusjonene i disse utredningene?"

Svar:

Kostnaden for elsertifikater vil trekke de totale strømutfgiftene opp, mens økt tilbud av kraft i kraftmarkedet vil føre til en lavere elpris, og dermed trekke de totale strømutfgiftene ned. Det er gjort mange analyser av de økonomiske konsekvensene av et felles elsertifikatmarked med Sverige. Enkelte analyser peker i retning av at de totale strømutfgiftene til strømbrukere kan bli redusert som en følge av innføringen av et elsertifikatmarked. Departementet har i sine vurderinger lagt til grunn at elsertifikatmarkedets effekt på elprisen i kraftmarkedet er liten, og dermed at de totale strømutfgiftene øker.

Spørsmål 7:

"I rapporten «Kraftbalansen mot 2020» fra NVE er prognosen for økt forbruk at det trengs 15 TWh ny produksjon fram til 2015 - for å ha balanse i et normalår. Uten slik produksjonsøkning vil situasjonen ved eventuelt tørrår bli svært krevende. Rapporten viste at det er scenarioet med grønt sertifikatsystem med høyt ambisjonsnivå, som kan løse denne utfordringen.

- Kan statsråden kommentere om Regjeringen vil legge frem virkemidler som vil utløse en slik mengde ny fornybar energi?"

Svar:

Den norske kraftforsyningen er sårbar for svikt i nedbøren. Regjeringen gir høy prioritet til arbeidet med å redusere sårbarheten. Dette krever en satsing over et bredt felt. Det er nødvendig med tiltak både knyttet til forbruk, produksjon og overføringsnett. Satsing på ny fornybar produksjon vil være et viktig element i Regjeringens satsing på utbyggingen av ny produksjon.

Spørsmål 8:

"Det er av medlemmer av Regjeringen vist til at sertifikatpenger fra Norge vil gå til utbygging i Sverige, og at dette var en viktig grunn til at systemet ble stoppet. Utredningene fra norske og svenske energimyndigheter (NVE og STEM) tilsier det motsatte. De viser at potensialene er større og kostnader lavere for utbygging av vindkraft og liten vannkraft i Norge.

- Kan statsråden i lys av dette kommentere om mer utbygging ville skjedd i Sverige enn i Norge, om regjeringen har planer om å gi konsesjon til nye utbygginger, eller ikke bygge ut tilstrekkelig med overføringsnett?"

Svar:

Det er generelt knyttet stor usikkerhet til vurderinger av utbyggingspotensial for fornybar elektrisitet. Ulikheter mellom metoder og tilgjengelig informasjon i Norge og Sverige kan også føre til at sammenligninger

mellom ulike potensialberegninger i de to landene kan være vanskelige.

Fordelingen av produksjon mellom landene er også usikker. Den vil blant annet være avhengig av konsepsjonspolitikken i årene framover, den norske betalingsforpliktelsen og hvilke faktiske utbyggingskostnader for fornybare energikilder elsertifikatmarkedet hadde avdekket.

Spørsmål 9:

"Bruddet i forhandlingene om et felles system har blitt framstilt som at det var Sverige, med Persson i spissen, som var motvillige til å inngå en avtale — "fordi de ikke var villige til å fire en millimeter". Sveriges krav til ambisjonsnivå i Norge for et felles sertifikatsystem har vært kjent i lang tid igjennom den grundige utredningen som er gjort fra svenske energimyndigheter i 2004. Her er norsk ambisjonsnivå oppgitt til å måtte være på ca 13-14 TWh for at det skulle bli en viss balanse mellom landene, og at Norges deltagelse ikke skulle påvirke det sertifikatsystemet Sverige har satt i gang i for stor negativ retning. Minimum ambisjonsnivå var 12 TWh (og maks 21 TWh).

- Hva var det norske forhandlingsutgangspunktet, og hva var det norske ambisjonsnivået regjeringen brøt forhandlingene på?

- Kan statsråden kommentere om den norske regjeringen gikk inn i forhandlingene med krav om langt lavere ambisjonsnivå enn det svenske energimyndigheter hadde sagt var minimum, - og om man ikke var villige til å møte svenskenes minimumskrav?"

Svar:

I drøftingene med svenske myndigheter gikk det fram at de forventet at Norge skulle ha en tilsvarende betalingsforpliktelse som Sverige. Vi strakk oss så langt i drøftingene som vi etter nøye overveielse mente var riktig, men dette var ikke tilstrekkelig for å komme til enighet med svenske myndigheter. Det vil ikke være riktig av meg å gå nærmere inn i detaljene i drøftingene av betalingsforpliktelse med Sverige.

Spørsmål 10:

"I forhold til NVEs kartlegging av de fornybare ressursene i Norge og planlagte prosjekter, er 12 TWh et lavt ambisjonsnivå for utbygging av ny fornybar energi for Norge de neste 10 årene.

- Kan statsråden i lys av dette kommentere de utredningene og anbefalingene NVE har foretatt?"

Svar:

NVE har gjort en omfattende kartlegging av et teknisk-økonomisk potensial for utbygging av fornybar elektrisitet i Norge. Det er ingen tvil om at Norge har et stort teknisk potensial for fornybar elektrisitet, men det vil være ulike vurderinger av hvor mye som er miljømessig forsvarlig, praktisk og lønnsomt å bygge ut.

Spørsmål 11:

"- Hvordan vil regjeringen sørge for å få til rammevilkår for utbygging av fomybar energi - like godt som et sertifikatsystem, som gir like god langvarig forutsigbarhet, og som garanterer utbygging av en bestemt mengde energi?"

Svar:

Jeg vurderer nå ulike alternativer for å styrke satsingen på fornybar energi. En mulighet jeg vurderer er å styrke satsingen på Enova og Energifondet, virkemidler vi har god erfaring med så langt. Men også andre alternativer er aktuelle.

Spørsmål 12:

"Forbruket av fossil energi i Norge er 190 TWh. For å unngå farlige menneskeskapt klimaendringer må utslippene av klimagasser reduseres kraftig. Utbyggingen av ny fornybar energi må derfor økes kraftig.

- Hva er regjeringens ambisjon for utbygging av ny fornybar energi i Norge?"

Svar:

Regjeringens visjon er at Norge skal være en miljøvennlig energinasjon og være verdensledende innenfor utviklingen av miljøvennlig energi. Jeg vil innen kort tid presentere rammene for en sterkere satsing på en miljøvennlig energiomlegging.

